

Marjaana Helminen

KANSAINVÄLINEN VEROTUS

TALENTUM Pro
Helsinki 2016

© Talentum Media Oy ja Marjaana Helminen
Yhteistyössä Lakimiesliiton Kustannus

Taitto: NotePad, www.notepad.fi
Kansi: Sirpa Puntti

ISBN 978-952-14-2858-6

ISBN 978-952-14-2865-4 (sähkökirja)

ISBN 978-952-14-2352-9 (päivittyvä Fokus-palvelu)

BALTO print, Liettua 2016

Palautte kirjasta: www.talentumshop.fi

SISÄLLYSLUETTELO

1 ESIPUHE	5
2 LYHENTEET	25
3 KANSAINVÄLISEN VERO-OIKEUDEN PERUSTEET	29
Kansainvälisen vero-oikeuden käsite ja normit	29
Suomen sisäinen kansainvälinen vero-oikeus	30
Verosopimusoikeus.....	31
Käsite.....	31
Verosopimusten oikeudellinen perusta.....	31
Verosopimusten tavoitteet.....	32
Suomen verosopimukset.....	33
Verosopimusten solmiminen ja voimassaolo.....	34
Verosopimusten rakenne ja sisältö	35
EU-vero-oikeus.....	38
Primäärioikeus	39
Sekundäärioikeus.....	40
Arbitraatiosopimus.....	41
EU-oikeuden kehittäminen	41
Verosopimusten, EU-vero-oikeuden ja sisäisen lainsäädännön suhde.....	42
Verosopimusten ja sisäisen lainsäädännön suhde.....	42
EU-vero-oikeuden suhde sisäiseen lainsäädäntöön ja verosopimukseen	43
Käytännön verotustilanne.....	46
Kansainvälisen vero-oikeuden keskeiset taustaperiaatteet	47
Verotuksen neutraalisuus.....	47
Verotuksen oikeudenmukaisuus	49
Syrjintäkielto.....	50
Verosopimukset.....	51
SEUT	55
Erityiset EU-oikeuden oikeusperiaatteet	69
Toimivaltaperiaatteet.....	69
Perusperiaatteet	69
Yleisperiaatteet.....	70

Rakenteelliset periaatteet.....	70
Fundamentaaliset periaatteet.....	70
EU-oikeuden valtioneuvoston päätökset	70
Kansainvälisen vero-oikeuden normien tulkinta	71
Kansainvälisen vero-oikeuden kvalifikaatiokonflikti.....	72
Sisäinen lainsäädäntö.....	72
Sisäisen lainsäädännön tulkintatapa.....	73
Verosopimusten tulkinta.....	73
Wienin sopimus.....	74
OECD:n malli ja rinnakkaiset verosopimukset.....	75
Verosopimusmääritelmät.....	76
Verosopimusten yleinen tulkintanormi.....	77
Keskinäinen sopimusmenettely.....	78
EU-vero-oikeuden tulkinta.....	78
EU-tuomioistuimen ratkaisut.....	79
Kansainvälisen vero-oikeuden keskeinen kirjallisuus.....	80
Korkeimman hallinto-oikeuden päätöksiä	82
Keskusverolautakunnan päätöksiä	82
Euroopan unionin tuomioistuimen tuomioita	82
4 MONENKERTAINEN VEROTUS JA VAJAAVEROTUS	87
Verotuksen alueellinen ulottuvuus	87
Verotuksen alueellisen ulottuvuuden määrittely.....	87
Alueellinen ulottuvuus sisäisessä lainsäädännössä.....	88
Alueellinen ulottuvuus verosopimuksissa.....	89
Alueellinen ulottuvuus EU-vero-oikeudessa.....	90
Tulevaisuudennäkökymät.....	90
Kansainvälinen monenkertainen verotus ja sen poistaminen	91
Kansainvälinen monenkertainen verotus.....	91
Monenkertaisen verotuksen syyt.....	91
Monenkertaisen verotuksen muodot.....	92
Kansainvälisen juridisen kaksinkertaisen verotuksen poistaminen.....	93
Poistamismenetelmät.....	93
Kaksinkertaisen verotuksen poistaminen verosopimuksilla.....	96
Kaksinkertaisen verotuksen poistaminen sisäisessä lainsäädännössä.....	100
Kaksinkertaisen verotuksen poistaminen EU-vero-oikeudessa.....	107
Kansainvälisen taloudellisen kahdenkertaisen verotuksen poistaminen.....	108
Osingot.....	108
Vastaoikaisu.....	109
Kansainvälisen monenkertaisen verotuksen huojentaminen.....	110
Eriyishuojennus.....	110
Yleinen huojennus.....	112

Kansainvälinen vajaaverotus ja veropako	112
Ongelman kuvaus	112
Tyypillisiä kansainvälisen veropaon muotoja	114
Veropaon estäminen	115
Sisäinen lainsäädäntö.....	115
Veropaon estäminen verosopimuksilla.....	118
Veropaon estäminen EU-vero-oikeudessa	120
Haitallisen verokilpailun estäminen.....	120
Korkeimman hallinto-oikeuden päätöksiä	121
Keskusverolautakunnan päätöksiä	122
Euroopan unionin tuomioistuimen tuomioita	122
5 VEROVELVOLLISUUSASEMA JA ASUINVALTIO	123
Verovelvollisuusaseman määräytyminen	124
Yleiset perusteet.....	124
Luonnollisia henkilöitä koskeva pääsääntö.....	124
Varsinainen asunto ja koti Suomessa.....	124
Yli kuuden kuukauden oleskelu	126
Yleisen verovelvollisuuden palautuminen	127
Suomen kansalaisia koskeva kolmen vuoden sääntö.....	127
Olennaiset siteet.....	129
Luonnollisia henkilöitä koskevat erityistilanteet.....	135
Suomen ulkomaanedustukseen lähetetty Suomen kansalainen.....	135
Finpro ry:n tai Finpro Oy:n palveluksessa työskentelevät Suomen kansalaiset.....	135
Valtion tai kansainvälisten järjestöjen palveluksessa työskentelevät Suomen kansalaiset.....	136
Euroopan unionin henkilöstö.....	136
Yhtiöt ja kuolinpesät.....	137
Yhteisöt.....	137
Yhtymät	138
Kuolinpesät	139
Verovelvollisuusaseman muuttumishetki.....	139
Pääsääntö.....	139
Ulkomaille muuttavat Suomen kansalaiset.....	140
Varallisuusverotus	141
Verovelvollisuusaseman vaikutus verotukseen	141
Sovellettava laki	141
Yleisesti verovelvollisten verotus	141
Rajoitetusti verovelvollisten verotus	142
Puolison verotus.....	144
Diplomaatit ja kansainvälisissä järjestöissä työskentelevät henkilöt	144
Erityissäännöksen kattamat henkilöt.....	145
Erityinen verovelvollisuuden laajuus.....	145

Verosopimusten asuinvaltio	146
Asuinvaltion merkitys.....	146
Asuinvaltion määräytyminen	148
Sisäisen lainsäädännön merkitys	148
Asumis-käsitteen tarkoittama verovelvollisuus.....	149
Asumistodistus.....	150
Kaksoisasumiskonflikti ja sen ratkaiseminen	151
Luonnolliset henkilöt	152
Yhtiöt	153
Vaikutus verotukseen	154
EU-vero-oikeus	155
Korkeimman hallinto-oikeuden päätöksiä	156
Keskusverolautakunnan päätöksiä	157
Euroopan unionin tuomioistuimen tuomioita	157
6 YRITYSTOIMINNAN MUODOT JA LIIKETULON VEROTUS	159
Yhteisöt	159
Yhteisönä verotettavat toimintamuodot	160
Yhteisöjen verotus.....	161
Sisäisen lainsäädännön yhteisöverotus	161
Verosopimusten vaikutus yhteisöverotukseen.....	163
Yhtymät	165
Yhtymäksi katsottavat toimintamuodot.....	166
Sisäisen lainsäädännön yhtymäverotus.....	167
Suomalainen yhtymä	167
Pääomasijoitustoimintaa harjoittava kommandiittiyhtiö	168
Ulkomainen yhtymä	171
Eurooppalainen taloudellinen etuyhtymä.....	171
Verosopimusten vaikutus yhtymäverotukseen.....	172
Yhteisyritykset	174
Yhteisyritysten verotus.....	175
Rakennusyhteenliittymät.....	175
Sijoitusrahastot	176
Sijoitusrahastot sisäisessä lainsäädännössä	176
Verosopimusten vaikutus sijoitusrahastojen verotukseen.....	178
Kiinteä toimipaikka	179
Kiinteän toimipaikan käsite.....	180
Määritelmät.....	180
Säännösten suhde	181
Tulkintakonfliktit	182
Kiinteä liikepaikka.....	182
Liiketoiminnan harjoittaminen	183
Liikepaikkaesimerkkejä.....	185
Sivuliike ja toimisto.....	186

Tehtaat, työpajat yms.....	186
Johtopaikka	186
Rakennus- ja asennustoiminta.....	187
Valmisteleva ja avustava toiminta	189
Edustaja.....	192
Kiinteään toimipaikkaan liittyvän tulon verotus.....	195
Rajoitetusti verovelvollisen kiinteä toimipaikka Suomessa	195
Yleisesti verovelvollisen kiinteä toimipaikka ulkomailla.....	198
Oikea verosopimus.....	201
Kiinteän toimipaikan tulon määrittelevä.....	201
Markkinaehtoperiaate.....	201
Suora menetelmä.....	202
Epäsuora menetelmä.....	205
Sisäisten liiketoimien verovaikutukset	205
Rajoitetusti verovelvollisen Suomessa oleva kiinteä toimipaikka	205
Yleisesti verovelvollisen ulkomailla oleva kiinteä toimipaikka.....	207
Syrjäntäkielto.....	208
Verosopimusten syrjäntäkielto.....	208
EU-vero-oikeuden syrjäntäkielto	209
Liiketoiminta ilman kiinteää toimipaikkaa	211
Verosopimustilanne	211
Verosopimukseton tilanne.....	212
Liiketoiminnan harjoittaminen ulkomailla.....	212
Liiketoiminnan harjoittaminen Suomessa	212
Itsenäinen ammatinharjoittaminen	213
Verotusoikeuden jakaminen	213
Verotusoikeus.....	215
Kiinteä paikka	216
Poikkeukselliset sopimukset	216
Rajoitetusti verovelvollisen ammatinharjoittaminen Suomessa.....	216
Yleisesti verovelvollisen ammatinharjoittaminen ulkomailla	218
Meri- ja ilmaliikennetulo	218
Meri- ja ilmaliikennetulon sisäisen lainsäädännön mukainen verotus.....	219
Normaali verotus	219
Tonnistoverolaki.....	219
Verosopimusten vaikutus meri- ja ilmaliikennetulon verotukseen.....	220
Tuloverosopimusten liikenneartiklat.....	220
Muut sopimukset.....	221
Korkeimman hallinto-oikeuden päätöksiä.....	222
Keskusverolautakunnan päätöksiä	223
Euroopan unionin tuomioistuimen tuomioita.....	223

7 VÄLIYHTEISÖT	225
Väliyhteisöt verosuunnittelun välineenä	225
Väliyhteisölaki	226
Väliyhteisön määritelmä	227
Yhtiömuoto	227
Määräämisvalta	228
Verotuksen taso	229
Toiminnan luonne	231
ETA- ja verosopimusvaltioita koskevat poikkeukset	234
Poikkeusten syyt	234
Poikkeuksen pääpiirteet	235
Kaikki verosopimusvaltiot	236
Tietojenvaihtovaltiot	238
Väliyhteisötulon verottaminen	240
Väliyhteisötulon laskeminen	240
Verosubjekti	241
Tulo-osuus ja verovuosi	242
Tulotyyppi, tulolähde ja tulolaji	244
Ulkomaisen veron hyvittäminen	245
Ilmoittamisvelvollisuus ja muu selvitysvelvollisuus	246
Ilmoittamisvelvollisuus	246
Selvitysvelvollisuus	247
Ilmoittamisvelvollisuuden laiminlyönti	247
Muut väliyhteisöjen käyttöä rajoittavat normit	248
Sisäinen lainsäädäntö	248
Verosopimukset	249
Korkeimman hallinto-oikeuden päätöksiä	250
Keskusverolautakunnan päätöksiä	251
Euroopan unionin tuomioistuimen tuomioita	251
8 KANSAINVÄLISEN KONSERNIN ERITYISKYSYMYKSIÄ	253
Siirtohinnoittelu	254
Siirtohinnoittelun muodot	254
Markkinaehtoperiaate	254
Siirtohinnoitteluoikaisu sisäisessä lainsäädännössä	255
Menon vähennyskelpoisuus	255
Tulon veronalaisuus	257
Siirtohinnoitteluoikaisua koskeva erityisnormi	257
Verosopimusten tulonoikaisuartiklat	260
Kuittaus	262
Markkinaehtoisen hinnan määrittäminen	263
Tulkinta-apuvälineet	263
Tarkastelun lähtökohdat	265

Hinnanmäärittelymenetelmät	266
Vertailutransaktiot.....	270
Transaktiotyyppikohtaisia erityisongelmia.....	272
Sisäiset lainat.....	272
Immateriaalioikeudet.....	273
Sisäiset palvelut.....	275
Kustannustenjakojärjestelmät.....	280
Määritelmä	280
Hyväksyttävyys verotuksessa	280
Hyötytesti.....	281
Jakoperuste.....	281
Maksun suuruus.....	282
Kaksoisveloitus.....	283
Muutokset	284
Dokumentointi.....	284
Peitellyn voitonsiirron veroseuraamukset.....	285
Selvitysvelvollisuus ja todistustaakka	287
Selvitysvelvollisuus	288
Siirtohinnoitteludokumentointi	289
Suomen säännökset.....	290
Todistustaakka.....	294
Suojasatamasäännökset.....	296
Ennakkoratkaisu.....	296
Tappiontasausmahdollisuudet	297
Tappiontasaus	297
Konserniavustus	298
Konserniavustus Suomesta ulkomaille	298
Konserniavustus ulkomailta Suomeen.....	300
Tytäryhtiöosakkeiden arvonalennuspoisto	301
Lainan anteeksianto.....	301
Peitelty konsernituki.....	302
Konsernituki ulkomailta Suomeen	303
Pääomansijoitus	303
Korkeimman hallinto-oikeuden päätöksiä.....	304
Keskusverolautakunnan päätöksiä	304
Euroopan unionin tuomioistuimen tuomioita	305
9 VIERAAN JA OMAN PÄÄOMAN TUOTTO	307
Osinko	307
Osinkoverotuksen erityispiirteet.....	308
Sovellettavat normit	308
Suorasijoitus- vai portfolio-osinko.....	308
Monenkertaisen verotuksen poistaminen	308
Syrjintäkielto.....	309

Osinkotulon käsite.....	311
Verosopimusten osinko-käsite	311
Emo-tytäryhtiödirektiivin osinko-käsite.....	313
Sisäisen lainsäädännön osinko-käsite	315
Rajoitetusti verovelvollisen Suomesta saamien osinkojen verotus.....	316
Yleiset osinkoverotuksen periaatteet	316
Emo-tytäryhtiödirektiivin kattamat verovapaat osingot.....	318
Muut rajoitetusti verovelvollisen yhteisön saamat verovapaat osingot.....	319
Rajoitetusti verovelvollisen yhteisön 15 %:n mukaan verotettavat osingot.....	321
Ulkomaisten eläkelaitosten saamat osingot.....	321
Luonnollisen henkilön verotusmenettelylain mukaan verotettavat osingot.....	322
Pääsäännön mukaan lähdeverotettavat osingot	323
Verosopimusten vaikutus.....	324
Asuinvaltion verotus.....	325
Suomessa sijaitsevaan kiinteään toimipaikkaan liittyvät osingot	325
Rajoitetusti verovelvollisen ulkomailta saamat osingot.....	326
Verosopimukseton tilanne.....	326
Verosopimustilanne	327
Yleisesti verovelvollisen ulkomailta saamat osingot.....	328
Verouudistus 2005	328
Kotimaisen yhteisön ulkomailta saamat osingot.....	329
Yleisesti verovelvollisen luonnollisen henkilön ulkomailta saamat osingot.....	333
Kaksinkertaisen verotuksen poistaminen.....	335
Ulkomailla olevaan kiinteään toimipaikkaan liittyvät osingot	336
Yleisesti verovelvollisen Suomesta saamat osingot.....	337
Kaksoisasumiskonflikti.....	337
Ulkomailla sijaitseva kiinteä toimipaikka.....	338
Dividend-stripping-järjestelyt.....	338
Dividend-stripping-järjestelyjen verotus.....	339
Korot	340
Koron käsite	340
Korko sisäisessä lainsäädännössä.....	340
Korko verosopimuksissa.....	341
EU-direktiivi	343
Rajoitetusti verovelvollisen saamat korot.....	344
Sisäisen lainsäädännön mukainen korkoverotus.....	344
EU-oikeuden vaikutus korkoverotukseen.....	346
Verosopimusten rajoitukset korkoverotukseen	347
Suomessa olevaan kiinteään toimipaikkaan liittyvät korot.....	347

Yleisesti verovelvollisen ulkomailta saamat korot.....	348
Normaali tilanne.....	348
Ulkomailla olevaan kiinteään toimipaikkaan liittyvä korko	349
Yleisesti verovelvollisen Suomesta saamat korot.....	350
Kaksoisasumiskonflikti.....	350
Kiinteä toimipaikka ulkomailla.....	350
Syrjintäkielto.....	350
Alikapitalisointi ja hybridi-instrumentit	352
Korkojen ja osinkojen erilainen verokohtelu.....	352
Alikapitalisointi.....	354
Alikapitalisointiin puuttuminen.....	354
Korkovähennysrajoituslainsäädäntö.....	356
Alikapitalisointinormien suhde verosopimukseen	362
Alikapitalisointinormien suhde EU-oikeuteen.....	363
Monenkertainen verotus ja sen poistaminen	364
Ylikapitalisointi.....	364
Hybridi-instrumentit	365
Sijoitusrahaston voitto-osuus	367
Rajoitetusti verovelvollisen suomalaisesta sijoitusrahastosta saamat voitto-osuudet.....	367
Yleisesti verovelvollisen ulkomaisesta sijoitusrahastosta saamat voitto-osuudet.....	368
Korkeimman hallinto-oikeuden päätöksiä	370
Keskusverolautakunnan päätöksiä	371
Euroopan unionin tuomioistuimen tuomioita	371
10 ROJALTIT	373
Rojaltin käsite	373
Verosopimukset.....	373
EU-direktiivi	376
Sisäinen lainsäädäntö.....	377
Rajoitetusti verovelvollisen saama rojalti	377
Rajoitetusti verovelvollisen Suomessa olevaan kiinteään toimipaikkaan liittyvä rojalti	380
Yleisesti verovelvollisen ulkomailta saama rojalti	381
Yleisesti verovelvollisen ulkomailla olevaan kiinteään toimipaikkaan liittyvä ulkomailta saatu rojalti	382
Yleisesti verovelvollisen Suomesta saama rojalti	382
Kaksoisasumiskonflikti.....	382
Kiinteä toimipaikka ulkomailla.....	383
Syrjintäkielto	383
Korkeimman hallinto-oikeuden päätöksiä	384
Keskusverolautakunnan päätöksiä	384

11 OMAISUUDESTA SAADUT TULOT JA LUOVUTUSVOITOT	385
Kiinteän ja irtaimen omaisuuden käsite	385
Sisäinen lainsäädäntö.....	385
Verosopimukset.....	386
Kiinteistötulojen verotus	387
Rajoitetusti verovelvollisen verotus.....	387
Juoksevat kiinteistötulot.....	387
Kiinteistön luovutuksesta saatu voitto	390
Yleisesti verovelvollisen verotus.....	392
Juoksevien kiinteistötulojen verotus	392
Kiinteistön luovutuksesta saadun voiton verotus.....	393
Kiinteistötulot ja kaksoisasumiskonflikti	394
Irtaimesta omaisuudesta saatujen tulojen verotus	394
Rajoitetusti verovelvollisen saamat tulot.....	395
Juoksevien tulojen verotus.....	395
Luovutusvoittojen verotus	396
Yleisesti verovelvollisen saamat tulot.....	399
Juoksevat tulot.....	399
Luovutusvoitot	399
Kaksoisasumiskonflikti.....	400
Luovutustappiot.....	401
Korkeimman hallinto-oikeuden päätöksiä	402
Keskusverolautakunnan päätöksiä	402
Euroopan unionin tuomioistuimen tuomioita	402
12 KANSAINVÄLISET YRITYSJÄRJESTELYT	403
Yhtiön ostaminen tai perustaminen	404
Hankintalainan korot.....	404
Tappiot, myyntivoitot ja tuloksentasaus	404
Voittojen kotiuttaminen.....	405
Eurooppayhtiön perustaminen	405
Yhtiön myyminen ja lopettaminen	406
Ulkomaisen yhtiön myyminen.....	406
Yleisesti verovelvollisen myyntivoitto.....	406
Rajoitetusti verovelvollisen myyntivoitto.....	407
Etuyhteyskaupat.....	407
Ulkomaisen yhtiön purkaminen	407
Yleisesti verovelvollisen saama jako-osuus	408
Rajoitetusti verovelvollisen saama jako-osuus	409
Omien osakkeiden hankkiminen ja lunastaminen	409
Yleisesti verovelvollisen saama vastike	409
Rajoitetusti verovelvollisen saama vastike	411

Yritysjärjestelydirektiivin kattamat järjestelyt	411
Yritysjärjestelydirektiivi	411
Direktiivin tausta ja tavoitteet	411
Direktiivin implementointi	412
Säännösten soveltamisala	412
Tulkinta.....	413
Direktiivin ulkopuoliset järjestelyt.....	413
Sulautuminen.....	414
Sulautumista koskevat erityissäännökset	414
Sulautumisen käsite.....	414
Sulautumisen veroseuraamukset	416
Erityissäännösten piiriin kuulumattomat sulautumiset.....	420
Jakautuminen.....	421
Jakautumista koskevat erityissäännökset	421
Jakautumisen käsite.....	421
Jakautumisen veroseuraamukset.....	422
Liiketoimintasiirto	426
Liiketoimintasiirtoa koskevat erityissäännökset.....	426
Liiketoimintasiirron käsite.....	426
Liiketoimintasiirron veroseuraamukset.....	428
Osakevaihto	431
Osakevaihtoa koskevat erityissäännökset.....	431
Osakevaihdon käsite	431
Osakevaihdon veroseuraamukset	433
Maastamuuton veroseuraamukset.....	434
Eurooppayhtiön tai -osuuskunnan kotipaikan siirtäminen.....	435
Direktiivin vaatimukset.....	435
Siirto Suomesta ulkomaille	436
Kotipaikan siirto ulkomailta Suomeen.....	438
Verotus siirron jälkeen.....	439
Veronkierto	439
Erytisnormi (EVL 52h §)	439
Veroseuraamukset.....	440
Kiinteän toimipaikan lopettaminen	440
Omaisuuuden myyminen	441
Omaisuuuden siirto toiseen valtioon.....	441
Kiinteä toimipaikka tytäryhtiöksi.....	442
Korkeimman hallinto-oikeuden päätöksiä	443
Keskusverolautakunnan päätöksiä	443
Euroopan unionin tuomioistuimen tuomioita	444
13 PALKKA	445
Palkan käsite	445
Sisäisen lainsäädännön käsite.....	445

Yleisesti verovelvollinen.....	445
Rajoitetusti verovelvollinen.....	446
Verosopimusten käsite.....	447
Yleisesti verovelvollisen suomalaisen työskentely Suomessa.....	448
Puhtaasti kotimainen tilanne.....	448
Ulkomainen työnantaja.....	448
Yleisesti verovelvollisen ulkomaalaisen työskentely Suomessa.....	449
Normaali verotus.....	449
Sisäinen lainsäädäntö.....	449
Verosopimusten rajoitukset.....	450
Ulkomaisten avainhenkilöiden lähdeverotus.....	451
Erytislaki.....	451
Soveltamisedellytykset.....	452
Eriytyinen verotus.....	453
Verosopimusten vaikutus.....	455
Yleisesti verovelvollisen työskentely ulkomailla.....	456
Ulkomaantyötuloja koskeva pääsääntö.....	456
Ulkomaantyötulon veronalaisuus.....	456
Verovapaat korvaukset.....	457
Kaksinkertaisen verotuksen poistaminen.....	458
Kaksoisasumiskonflikti.....	460
Valtio tai kunta työnantajana.....	460
Kuuden kuukauden verovapaussääntö.....	461
Verovapaus.....	461
Ulkomaantyötulo.....	462
Työsuhdeoptiot.....	464
Työnantaja.....	467
Työstä johtuva yhtäjaksoinen oleskelu ulkomailla.....	468
Suomessa oleskelu.....	469
Pakottava syy Suomessa oleskeluun.....	471
Oleskelu kolmansissa valtioissa.....	472
Työnantajan tai työskentelyvaltion vaihtuminen.....	472
Nollaverotuksen estäminen.....	472
Vanha kuuden kuukauden sääntö.....	474
Erytisyryhmiä koskevat poikkeukset.....	475
Ulkomailla työskentelevät rajakuntalaiset.....	475
EU:ssa työskentelevät.....	475
YK:ssa ja muissa kansainvälisissä järjestöissä työskentelevät.....	477
Kriisinhallintaoperaatiot.....	477
Euroopan jälleenrakennus- ja kehityspankin työntekijät.....	477
Pohjoismaiden ministerineuvoston sihteeristö.....	477
Ulkomaanedustus.....	477
Finpro ry.....	478
Taiteilijat ja urheilijat.....	478

Opiskelijat, opettajat ja tutkijat	479
Vesi- tai ilma-aluksissa työskentelevät	479
Johtajanpalkkiot	480
Rajoitetusti verovelvollisen työskentely Suomessa	481
Suomesta saatu tulo	481
Julkisyhteisö työnantajana	481
Yksityinen työnantaja	481
Vuokratyövoima	484
Sisäisen lainsäädännön mukaiset veroseuraamukset	486
Palkkatulon verotus	486
Verosopimusten vaikutus rajoitetusti verovelvollisen verotukseen	489
Pääsääntö	489
Lyhyt työskentely	489
Työskentely julkisyhteisön palveluksessa	492
Erityisryhmien verotus	492
Rajakuntalaiset	492
Suomessa esiintyvät ulkomaiset urheilijat ja taiteilijat	493
Opiskelijat	496
Opettajat ja tutkijat	497
Hallintoelinten jäsenten palkkiot	498
Merimiehet ja lentäjät	499
Ulkomaanedustuksessa palvelevat	499
Diplomaatit ja kansainvälisissä järjestöissä työskentelevät	500
Valtioiden välinen kokous	500
Erityistilanteet	500
Itämeren suojelukomissio	500
Pohjoismaiden investointipankki ja Pohjoismaiden projektiventtirahasto	501
WIDER-instituutti	501
Kansainvälinen siirtolaisuusjärjestö	501
Työntekijöiden vapaa liikkuvuus	501
Sosiaaliturvaa koskevat maksut	503
Vakuutetun sairausvakuutusmaksu	503
Työnantajan sosiaaliturvamaksu	505
EU:n sosiaaliturva-asetus ja sosiaaliturvasopimukset	506
Korkeimman hallinto-oikeuden päätöksiä	508
Keskusverolautakunnan päätöksiä	510
Euroopan unionin tuomioistuimen tuomioita	510
14 ELÄKE JA VAKUUTUKSET	513
Eläkkeet ja sosiaalietuudet	513
Rajoitetusti verovelvollisen saamat eläkkeet	513
Eläkkeen käsite	513
Suomesta saatu eläke	513

Suomesta saadun eläkkeen verotus.....	515
Verosopimusten vaikutus eläkkeiden verotukseen	517
Yleisesti verovelvollisen saamat eläkkeet.....	518
Sisäisen lainsäädännön mukainen verotus.....	518
Verosopimusten vaikutus yleisesti verovelvollisen verotukseen.....	520
Vakuutukset.....	523
Vakuutusmaksujen vähennyskelpoisuus	523
Ulkomaiset vapaaehtoiset eläkevakuutukset.....	523
SEUT-sopimuksen vaatimukset.....	525
Työnantajan maksamien vakuutusmaksujen veronalaisuus.....	525
Vakuutuskorvausten veronalaisuus.....	526
Sisäinen lainsäädäntö.....	526
Verosopimusten vaikutus.....	526
Korkeimman hallinto-oikeuden päätöksiä.....	527
Keskusverolautakunnan päätöksiä	527
Euroopan unionin tuomioistuimen tuomioita.....	527
15 MUUT TULOT	529
Kaatoartikla	529
Asuinvaltion verotusoikeus.....	529
Lähdevaltion verotusoikeus.....	529
Asuinvaltion määräytyminen	530
Kiinteä toimipaikka	530
Johdannaiset.....	530
Kvalifikaatiokonfliktivaara	530
Verosopimusten tulotyyppi.....	531
Verotus Suomessa.....	531
Etuyhteystilanteet.....	532
Veronkierto.....	533
Kurssivoitot ja -tappiot.....	533
Elinkeinotoiminta	533
Muu toiminta.....	534
EU-valtioiden valuuttojen väliset kurssierot.....	535
Verosopimukset.....	536
Korkeimman hallinto-oikeuden päätöksiä.....	536
Euroopan unionin tuomioistuimen tuomioita.....	536
16 VARALLISUUSVEROTUS.....	537
Varallisuusvero	537
Yleisesti verovelvollisen varallisuusverovelvollisuus.....	537
Sisäisen lainsäädännön mukainen verotus	537
Verosopimusten vaikutus yleisesti verovelvollisen verotukseen.....	537
Rajoitetusti verovelvollinen.....	538

Kiinteistövero	539
Varainsiirtovero	540
Varainsiirtoverolaki	540
Verosopimusten vaikutus varainsiirtoverotukseen	542
Korkeimman hallinto-oikeuden päätöksiä	542
Euroopan unionin tuomioistuimen tuomioita	542
17 PERINTÖ- JA LAHJAVEROTUS	543
Perintö- ja lahjaverolaki	543
Verovelvollisuus	543
Perintöverotuksen alueellinen ulottuvuus	543
Lahjaverotuksen alueellinen ulottuvuus	544
Suomessa asuminen	545
Kuolinpesän omaisuuden myynti	546
Diplomaatit ja kansainvälisissä järjestöissä työskentelevät	546
Kaksinkertaisen verotuksen poistaminen	547
Kaksinkertaisen verotuksen syntyminen	547
Ulkomaisen veron hyvittäminen	547
Verosta vapautuminen	548
Verotuksen toimittaminen	548
Perintö- ja lahjaverosopimukset	549
Sopimusten solmimisvaltuus	549
OECD:n malliverosopimus	549
Suomen sopimukset	550
Pohjoismaiden sopimus	550
Alankomaiden sopimus	552
Ranskan sopimus	552
Sveitsin sopimus	552
Yhdysvaltojen sopimus	552
Kreikan sopimus	553
EU-vero-oikeus	553
Korkeimman hallinto-oikeuden päätöksiä	553
18 VEROTUSMENETTELY JA MUUTOKSENHAKU	555
Verotuspaikka	555
Yleisesti verovelvollisen verotuspaikka	555
Kotikunta maahan muutettaessa	555
Kotikunta maasta muutettaessa	556
Rajoitetusti verovelvollisen verotuspaikka	556
Verotuksen toimittaminen	557
Yleisesti verovelvollisen verotus	557
Rajoitetusti verovelvollisen verotus	558
Lähdeverotus	558

Verotusmenettelylain mukaisessa järjestyksessä toimitettava	
verotus.....	560
Vuokratyövoima.....	561
Ennakkoratkaisut	563
Kansalliset ennakkoratkaisut.....	564
Kansainväliset ennakkoratkaisut.....	565
Muutoksenhaku	567
Normaali muutoksenhaku.....	567
Yleisesti verovelvollinen.....	567
Rajoitetusti verovelvollinen.....	570
Keskinäinen sopimusmenettely.....	571
EU-valtioiden välinen arbitraatiosopimus.....	573
EU-tuomioistuin.....	574
Ennakkoratkaisut.....	574
Kanteet.....	575
Kansainvälinen virka-apu	576
Virka-avun muodot.....	576
Tuloverosopimukset.....	577
Erityiset virka-apusopimukset.....	577
Pohjoismaiden sopimus.....	577
Saksan sopimus.....	578
FATCA.....	578
OECD:n multilateraalinen sopimus.....	578
OECD:n mallisopimus.....	579
Verokeitaiden kanssa solmitut tietojenvaihtosopimukset.....	579
EU:n virka-apudirektiivi.....	579
EU:n perintädirektiivi.....	580
Korkeimman hallinto-oikeuden päätöksiä	581
Euroopan unionin tuomioistuimen tuomioita	581
19 VEROSUUNNITTELU	583
Toimintavaltion valinta	583
Verovelvollisuusasemaan vaikuttaminen	585
Luonnolliset henkilöt.....	585
Vaikuttamismahdollisuudet.....	585
Edullisuusvertailu.....	585
Yhtiöt.....	586
Toimintamuodon valinta	588
Toiminta ilman kiinteää toimipaikkaa.....	588
Itsenäinen yhteisö vai kiinteä toimipaikka.....	588
Yhtiömuodon valinta.....	590
Yritysrakenteen suunnittelu	591
Moniportainen rakenne.....	591
Toimintafunktion vaikutus yritysrakenteeseen.....	591

Holdingyhtiö	591
Pääkonttoritoiminnot	592
Rahoitusyhtiö	593
Lisenssiyhtiöt	594
Captive-vakuutusyhtiöt	594
Rahoitus- ja sijoitusmuodon valinta	594
Korko vai osinko	594
Korko rajoitetusti verovelvolliselle	596
Dividend-stripping-järjestelyt	596
Voitonsiirtomahdollisuudet	597
Myyntivoitot	598
Ulkomaille muutto	598
Myynti ulkomaisen yhtiön kautta	598
Kiinteistön myynti vai kiinteistöyhtiön osakkeiden myynti	598
Osakekauppa vai substanssikauppa	599
Palkka	600
Ulkomaalaisen työskentely Suomessa	600
Ulkomaantyöskentely	600
Eläke	601
Yksityissektorin eläke	601
Julkissektorin eläke	601
KIRJALLISUUTTA	603
ASIAHAKEMISTO	643